

TÜRK VERGİ SİSTEMİNDE E-TEBLİGAT UYGULAMASI VE EKONOMİK BOYUTU İLE İNCELENMESİ

APPLICATION OF E-NOTIFICATION IN TURKISH TAX SYSTEM AND ITS ECONOMIC DIMENSION

Dr. Öğrencisi Serap PÜREN

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi-Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Maliye
ABD. Ortak Doktora, Zonguldak / TÜRKİYE, ORCID: 0000-0002-3839-5218

Dr. Öğr. Üyesi Cahit ŞANVER

Sakarya Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, Maliye Bölümü, Sakarya / TÜRKİYE,
ORCID: 0000-0002-4918-9305

ÖZET

Teknoloji ve bilişim hizmetlerinin hızla gelişmesi ile birlikte bilgiye ulaşmamızda bir o kadar hızlanmakta ve kolaylaşmaktadır. Bu nedenle kullanılan bu teknolojiyi kamu kurumları da fark etmiş ve ağır iş yükü ve bir çok prosedür gerektiren işlemlerin hızlanması ve daha etkin şekilde yürütülmesi için yeni teknolojiyi altyapısında kullanmaya başlamışlardır. Ülkemiz için bu kamu kurumlarının başında vergisel boyuttaki tüm işlemlerin yapıldığı ve en büyük gelir kaynağı vergiler olan Gelir İdaresi Başkanlığı gelmektedir. Gelir İdaresi Başkanlığı sayısı günden güne artmakta olan vergi mükelleflerine gönderilmesi gereken bildirimlerin doğru, hızlı ve etkin bir şekilde gönderimini sağlamak ve bunu sağlarken hem zamandan hem de maliyetten kazanmak adına e-Tebligat uygulamasına geçmiştir.

e-Tebligat uygulaması eski usul tebliğ yöntemlerinden (posta yolu ile, memur vasıtası ile, dairede yada komisyonda, ilan yolu ile tebliğ) birçok özelliğinden dolayı ayrılmaktadır. Bu özelliklerinin başında, mükelleflerin çok daha kısa sürede hakkındaki vergisel yükümlülüklerden haberdar olması gelmektedir. Eski usule göre çok daha düşük maliyetli olması, hızlı olması, kaliteli hizmet sunması, kâğıt israfı olmaması, enerji tasarrufu gibi daha birçok olumlu yönünden bahsetmek mümkündür. Ayrıca, ekonomik boyutu ile de bütçeye önemli derecede katkıda bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türk Vergi Sistemi, Tebliğ, Tebliğ usulleri, posta yolu ile tebliğ, memur vasıtası ile tebliğ, e-Tebligat

ABSTRACT

With the rapid development of technology and information services, it becomes so fast and easy to reach information. For this reason, public institutions have also realized this technology and started to use the new technology in infrastructure to speed up the processes that require heavy workloads and many procedures and to perform them more effectively. For our country, the head of these public institutions is the Revenue Administration, which is the largest source of income and which is the tax. In order to ensure the correct, rapid and effective delivery of the notifications to the tax payers that are increasing day by day and to save both time and cost, the revenue administration has introduced e-notification application. e-notification application is separated from the old method of communication (by mail, by means of the officer, in the apartment or in the commission, by means of the advertisement) due to many features. At the beginning of these features, taxpayers are aware of the tax liabilities in a much shorter period of time. It is possible to talk about many positive aspects such as being much lower cost than the old method, being fast, providing high quality services, not wasting paper, saving energy. It also contributes significantly to the budget with its economic dimension.

Keywords: Turkish tax system, notification, notification procedures, e-notification

1. GİRİŞ

Vergilendirme süreci, genel olarak verginin tarh edilmesi, verginin tebliğ edilmesi, verginin tahakkuk etmesi ve verginin tahsil olmak üzere dört aşamalı bir süreçten oluşmaktadır ve tarh işleminden sonra tebliğ aşaması gelmekte ve bu aşamada mükellefin üzerine düşen vergiden haberdar olması için tarh edilen verginin mükellefe bildirilmesi gerekmektedir. Tebliğ aşaması tarh aşamasından sonra vergi borcunun daha somut bir hal alması yönünden tahakkuk aşaması ile bir köprü görevi üstlenmekte ve mükellefin yükümlülüklerinden haberinin olması bakımından önem arz etmektedir¹

Vergilendirme süreçlerinden biri olan tebliğ, mükelleflerin üzerine düşen yükümlülüklerden haberdar olması bakımından önemli bir yere sahip olmasının yanında tarh ve tahakkuk aşamaları arasında bir köprü görevi de görmektedir. Vergi Usul Kanunumuzda (VUK) tebliğ kavramı, vergileme ile ilgili hüküm ifade eden hususların yetkili makamlarca mükellefe veya ceza sorumlusuna yazılı olarak bildirilmesi olarak tanımlanmıştır² ve tebliğ'in asıl amacının bildirim olduğu vurgulanmıştır. Yine aynı Kanunun 22. maddesinde³ verginin tahakkuku ise, tarh ve mükellefe tebliğ edilen bir verginin ödeme aşamasına gelmesi olarak tanımlanmış ve tebliğin diğer bir amacının da idari bir işlemin sonuna gelmesi ile ödemenin yapılarak son safhanın tamamlanması olduğu vurgulanmıştır.

Mükelleflerin adlarına salınan vergiden haberdar olmaları için tarh işleminin kendilerine bildirilmesi gerekmektedir. Bu resmi bildirimden sonra yükümlü (mükellef) ya borcu kabul ederek ödeme yoluna gitmekte ya da yapılan işleme karşı yasal haklarına başvurmaktadır. Mükellefler yasal haklarına başvurma işleminde idari ve yargısal süreçlerin işlemeye başlamasında tebliğ tarihi belirleyici unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Tarh işleminin yanında vergilendirme ile ilgili çeşitli belgeler, yazılar, belli ödevlerin ifası için vergi idaresince yapılan bildirimler de tebligat olarak değerlendirilmektedir⁴.

Türk Hukukunda tebliğ işlemlerini düzenleyici genel bir yasa olan Tebligat Kanunu ile kişilerin temel hak ve özgürlükleri ile yakından ilgili olan vergileme işlemi ile ilgili özel düzenlemelere de yer verilmektedir.⁵

Vergi Usul Kanunu'nun 93. maddesinde, Tebliğ esasları⁶ başlığı altında, vergilendirme ile ilgili hüküm ifade eden bilumum vesikalar ve yazıların adresleri bilinen gerçek ve tüzel kişilere tebliğ usullerinden bahsedilmektedir. Vergi Usul Kanunu'nda tebliğ edilecek belgelerin neler olduğu ile ilgili bir açıklama bulunmamasıyla birlikte, bu konuda genel kabul gören görüşe göre, mükellefe bildirilmesi gereken tüm işlemlerin ve kararların hukuki sonuç doğurabilmesi için tebliğ edilmesi gerekmektedir.⁷ Bu açıklamaya göre tebliğ edilmesi gereken belgeler kısaca;

- Vergi ve ceza ihbarnameleri,
- Yoklama fişleri,
- Düzeltme fişleri,
- Vergi inceleme raporları ve tutanakları,
- Ödeme emirleri,
- Takdir komisyonu kararları,
- Vergi Mahkemesi kararları,
- Uzlaşma ile ilgili tutanaklar olarak sıralanabilmektedir.

Vergi Usul Kanunu'nda tebliğin kimlere teslim edileceği ile ilgili de bilgiler yer almakta ve 94. maddesinde, tebliğ işleminde yazılı şekil esas olmakla birlikte tebligat, yükümlüye (mükellef), kanuni temsilcilere, umumi vekile, ceza kesilenlere, tüzel kişiliklerde başkan, müdür ya da kanuni temsilcilere, tüzel kişiliği olmayan vakıflar gibi teşekküllerde ise bunları yönetenlere veya temsilcilerine yapılması gerektiği açıkça ifade edilmektedir. Kendisine tebliğ yapılacak kişinin bulunmaması durumunda ise,

¹ Mualla Öncel, Ahmet Kumrulu, Nami Çağan, Vergi Hukuku, Gözden Geçirilmiş, Değişiklikler İşlenmiş Turhan Kitabevi 21.Bası, Ankara, 2012, s.103

² Vergi Usul Kanunu, 21.madde

³ Vergi Usul Kanunu, 22.madde

⁴ Öncel, Kumrulu, Çağan,a.g.e. 2012, s.104

⁵ Vergi Usul Kanunu, 21, 93, 109. maddeleri, Öncel, Kumrulu, Çağan, a.g.e. 2012, s.104

⁶ Vergi Usul Kanunu 93.madde

⁷ Yılmaz Özbalcı, Vergi Usul Kanunu Yorum ve Açıklamaları, Ankara, Oluş Yayıncılık, 2008, s.144, Öncel, Kumrulu, Çağan, a.g.e., 2012, s.104

ikamet adresinde bulunan memura ya da görevliye bırakılabilmektedir. Fakat kendisi bulunmadığından tebligatın yapıldığı memur ya da görevlinin 18 yaşından büyük ve bariz şekilde ehliyetsiz olmaması gerekmektedir. Aynı kanununun 95. maddesinde, mükellef yerine geçen veli, vasi, kayyım gibi vergi sorumlusunun birden fazla olduğu durumlarda ise, tebligatın bunlardan sadece birine yapılacağı vurgulanmaktadır.

2. VERGİ USUL KANUNU'NA GÖRE TEBLİĞ USULLERİ

Vergi Usul Kanunu'nun 93. maddesinde tebliğ edilecek evrakların, tahakkuk fişi hariç vergilendirme ile ilgili olup, hüküm ifade eden bilumum vesikalar ve yazılar adresleri bilinen gerçek ve tüzel kişilerle hangi yollar ile tebliğ edileceğine değinilmiştir. Ayrıca, ilgilinin kabul etmesi şartıyla tebliğin daire veya komisyonda yapılmasında bir sakınca yoktur diyerek de, sırasıyla posta yolu ile veya muhatabın kabul etmesi durumunda memur vasıtası ile tebliğ edileceği, her iki durumda da tebliğ yapılamadığında ise ilan yolu ile tebliğin yapılacağı belirtilmektedir.

Tebliğ usulleri⁸, Vergi Usul Kanunu'nun 93. maddesinde posta yolu ile tebliğ, memur vasıtası ile tebliğ, dairede ya da komisyonda tebliğ, ilan yolu ile tebliğ olarak düzenlenirken 01.08.2010 tarihinde 6009 sayılı torba yasa ile yürürlüğe giren 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 107. maddesine bu maddeden sonra gelmek üzere 107/A bendi ile eklenen elektronik ortamda tebliğ'de tebliğ usulleri arasında yerini almıştır.

2.1. Posta Yolu ile Tebliğ

Vergi Usul Kanunu'nun 99. maddesinde kapalı zarf esaslı tebliğ edilecek vesika kapalı bir zarf içinde postaya verilmekte bunun için, şekilleri Maliye Bakanlığınca tespit edilen özel zarflar kullanılmaktadır. Yine aynı maddede, bilinen adrese gönderilen mektuplar posta idaresince muhatabına teslim edildiği tarihte tebliğ edilmiş sayılmaktadır.⁹ Vergi Usul Kanunu'nun 101. maddesi "Bilinen Adresler" başlığı altında gerçek ve tüzel kişilere posta yolu ile tebliğin yapılabileceği adresleri de düzenlemiştir.

Bu maddeye göre bilinen adresler;¹⁰

- İşe başlamada bildirilen adresler,
- Adres değişikliğinde bildirilen adresler,
- İş bırakmada bildirilen adresler,
- Beyannamelerde bildirilen adresler,
- Yoklama fişinde tespit edilen adresler,
- Vergi Mahkemelerinde dava açma dilekçesinde ve cevaplarında gösterilen adresler,
- Yetkili memurlar tarafından bir tutanakla tespit edilen adresler (İlgilinin tutanakta imzası bulunmak şartıyla);
- Bina ve arazi vergilerinde komisyonlarca tahrir varakalarında tespit edilen adresleri kapsamaktadır.

2.2. İlan Yolu ile Tebliğ

Tebliğ yapılmasının esas şeklinin kapalı zarf içinde posta yolu ile yapılacağı Vergi Usul Kanununda hükme bağlanmıştır. Fakat bu durumun her zaman mümkün olmamasından dolayı ilan yolu ile tebliğ yoluna da başvurulabilmektedir.

İlan yolu ile tebliğe ait yazı veya belgelerin gazete aracılığıyla ya da bir yere asılmak suretiyle duyurulmasının sağlandığı tebliğ türüdür. İlan yolu ile tebliğ'de tebliğin ilanla yapılacağı durumlar Vergi Usul Kanununun 103. maddesinde düzenlenmiştir. Bu düzenlemeye göre;

- Muhatabın adresi hiç bilinmezse,
- Muhatabın bilinen adresi yanlış veya değişmiş olduğundan gönderilen mektup geri gelirse,
- Başkaca sebeplerden dolayı posta ile tebliğ yapılmasına imkân bulunmazsa,
- Yabancı memleketlerde bulunanlara tebliğ yapılmasına imkân bulunmazsa,

⁸ Doğan Şenyüz, Mehmet Yüce, Adnan Gerçek, Vergi Hukuku (Genel Hükümler), Ekin Yayınları, 5. Baskı, Bursa, 2014, s. 178.

⁹ Vergi Usul Kanunu 99. madde

¹⁰ Vergi Usul Kanunu 101. madde,

bu durumlarda ilan yolu ile tebliğ usulüne başvurulacağı hükme bağlanmıştır.

İlan yolu ile tebligat, tebliğ evraklarının normal ve mutat yollarla tebliğinin yapılmasının mümkün olmadığı durumlarda son çare olarak başvurulacak bir tebliğ usulüdür.¹¹ Burada adı geçen ilan yazısı vergi dairesinin ilan asmaya mahsus bir yerine asılmak suretiyle yapılmaktadır. Tebliğin konusu, her bir tebliğ için ayrı ayrı olmak üzere; 01.01.2018'den itibaren 1.000,00 TL-2.200,00 TL'den az ise, vergi ya da vergi cezasına ait ilan yazısının askıya çıkarıldığı tarihi izleyen on beşinci gün ilan tarihi olarak kabul edilmekte¹² ve ayrıca Vergi Usul Kanunu'nun 3 numaralı bendine göre, ilan yapılma şekli olan gazetede yayınlanma durumunun belirtilen tutarlar altında kalmasından dolayı vergi veya vergi cezaları için gazetede yayınlanmasına gerek görülmediği vurgulanmaktadır.

Ancak yine Vergi Usul Kanunu'nun 3 numaralı bendine göre, 2.200,00 TL- 220.000,00 TL arasındaki tutarlar için ise, ayrıca vergi dairesinin bulunduğu yerin belediye sınırları içerisinde çıkan bir veya birden fazla gazetede yayınlanması gerekmektedir. Tutar bu tutarların da üzerinde ise, o zaman Türkiye genelinde yayın yapan bir gazetede yayınlanması gerekmektedir.¹³ Ayrıca, yabancı ülkelerde bulunanlara tebliğ yolu ile bildirim yapılmasına imkân bulunmadığı durumlarda da ilan yolu ile tebliğ usulü kullanılmaktadır.¹⁴

Vergi Usul Kanunu'nun 106. maddesine göre, mükelleflerin ilan yolu ile tebliğin ilan tarihinden başlayarak bir ay içinde vergi dairesine başvurmamış ve adresini bildirmemiş olmaları halinde bir ayın sonunda tebliğ yapılmış sayılacağı da düzenlenmiştir.

2.3. Dairede veya Komisyonunda Tebliğ

Vergi Usul Kanunu'nun 93. maddesinin ikinci fıkrasında, posta veya memur vasıtası ile yapılacak tebligatlarda, vergi yükümlüsünün kabulü şartı ile tebliğ, komisyonunda veya dairede de yapılabilmektedir. Bu bağlamda dairede veya komisyonunda tebliğ istisnai bir tebliğ usulüdür.

Burada kabul şartı ile mükellef ve/veya vergi sorumlusunun evrakın tebliğ edilmesine kadar geçen süre içinde düşünme ve tavır alma hakkından mahrum bırakılması anlamına gelmektedir. Bu istisnai usul, işlemlerin daha hızlı şekilde yapılabilmesini sağlamaktadır.¹⁵

2.4. Memur Vasıtası ile Tebliğ

Vergi Usul Kanunu'nun 107. maddesinde Maliye Bakanlığı'nın tebliğleri posta yerine memur vasıtası ile de yaptırmaya yetkili olduğu ve bu madde hükmünün uygulanmasında da tebliğ esaslarının geçerli olduğu vurgulanmaktadır. Vergi Usul Kanunu'nun 101. maddesinde ise, tebliğ tarihinden bahsedilmekte ve bu tebliğ usulünde memurun evrakı muhatabına imza karşılığı teslim ettiği tarihin tebliğ tarihi olarak kabul edildiği ifade edilmektedir. Memur vasıtası ile yapılan tebliğ usulü genellikle acil durumlarda kullanılmakla beraber bu acil durumlar idare tarafından belirlenmektedir.¹⁶

2.5. Elektronik Ortamda Tebliğ (e-Tebligat)

Elektronik Tebligat, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve 456 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği hükümlerine göre tebliğ edilmesi gereken belgelerin, elektronik tebligat sistemi ile mükelleflerin elektronik adreslerine tebliğ edilmesidir. Ayrıca, elektronik ortamda yapılan tebligat, vergi mükellefi ve/veya sorumlusunun elektronik adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda tebliğ edilmiş sayılmaktadır. e-Tebliğ fiziki ortamda yapılan tebligat ile aynı sonucu doğurmaktadır.¹⁷ Fakat hatalı yapılan bir fiziki tebliğ ilgili belgeyi hükümsüz kılmaktadır¹⁸. Bu bağlamda, posta yolu ile memur vasıtası ile dairede veya komisyonunda ya da ilan yolu ile yapılan tebliğ'lerde bir usul hatasının tebliği geçersiz hale getirmesi söz konusudur.

¹¹ Doğan Şenyüz, Mehmet Yüce, Adnan Gerçek, "Vergi Hukuku", Bursa, 2011, s.155

¹² Vergi Usul Kanunu 104.madde

¹³ Vergi Usul Kanunu 104.md, 490 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği

¹⁴Hatice Yurtsever, Vergi Hukukunda Tebligatta Yeni Bir Uygulama: Elektronik Tebligat, Celal Bayar Üniversitesi İİBF, *Yönetim ve Ekonomi*, 2016, C:23, Sayı:2, s.459

¹⁵ Yusuf Karakoç, Genel Vergi Hukuku, Yetkin Yayınları, 4. Baskı, Ankara, 2007, s.268

¹⁶ Yusuf Karakoç, a.g.e. 2007, s.267.

¹⁷ www.gib.gov.tr/e-Tebligat, E-Tebligat Nedir? Erişim: 28.03.2018

¹⁸ Furkan Beşel, Cemal Çokgezer, Maliye Alanında E-Teknolojiler ve Etkinliği, 2015, s.16

3. TÜRK VERGİ SİSTEMİNDE E-TEBLİGAT UYGULAMASI

Bilgi teknolojilerinin gelişmesi ile birlikte, bilgiye erişimin çok daha kolay hale gelmesi, işlemlerin daha hızlı yapılabilmesi, daha düşük maliyetli olması, kamu idarelerini de bu teknolojiye yararlanmaya yöneltmiştir. Bu kamu idarelerinden Gelir İdaresi Başkanlığı e-beyanname, e-fatura, e-defter, e-tahsilat, e-haciz, e-bilet, e-yoklama gibi elektronik ortamda sürdürdüğü ve her gün yeni bir proje ile alanını genişlettiği elektronik altyapısına 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 27 Ağustos 2015 tarih 29458 sayılı Resmi gazetede yayınlanan 456 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği hükümlerine göre tebliği gereken belgelerin mükelleflerin bildirdikleri elektronik adreslerine tebliğ edilmesini sağlayacak e-Tebliğat sistemini de ekleyerek mükelleflerin üzerine düşen yükümlülüklerinden daha etkin ve hızlı bir şekilde haberdar olmasını sağlamayı amaçlamaktadır.

e-Tebliğat usulüne, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 107. maddesinden sonra gelmek üzere eklenen 107/A bendi ile 01.01.2016¹⁹ tarihinde geçilmiştir. Fakat 01.10.2015'den itibaren isteyen ve bildirimde bulunan mükelleflerin de e-Tebliğat hizmetinden yararlanmalarına olanak tanınmıştır. Vergi Usul Kanunu'na 107/A bendi olarak 6009 sayılı Kanunun 7. maddesi ile eklenen²⁰ elektronik ortamda tebliğat; vergilemede iletişim teknolojilerindeki gelişmelerden en üst düzeyde yararlanmak, vergileme maliyetlerini ve zaman kayıplarını en aza indirmek için en modern tebliğat yöntemi olarak benimsenmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından, elektronik tebliğatın alt yapısı için Ptt, Türk Telekom ve Bilgi Teknolojileri İletişim Kurumu ile iş birliği yaparak, altyapının kurulmasının ardından mükelleflere kullandıkları e-posta adreslerinden farklı olarak elektronik imza temelli bir e-posta adresi verilmiştir. e-Tebliğatın yapılacağı kişi böylece önceden belirlenmiş olup tebliğ yapılmasına elverişli Kayıtlı Elektronik Posta Sistemi (KEP)²¹ adresinin bildirilmiş olması nedeniyle bu tebliğin başkasının eline geçmesi gibi bir durum ile karşılaşma riski de önlenmiştir. Fiziki tebliğata göre e-tebliğatın ilgili vergi mükellefi ya da vergi sorumlusuna ulaşmaması pek mümkün gözükmemekle birlikte fiziki tebliğatta muhataba ulaşamadığında yerine tebliği almaya yetkili kişinin belirlenmesi gibi sorunlarla da karşılaşılmamaktadır. e-Tebliğat usulü ile tebliğin teslimi, muhatabına iletilmek suretiyle kesin bir şekilde yerine getirilmiş olmaktadır.

Bu yeni sistem ile Gelir İdaresi Başkanlığı mükelleflere vergisel sorumluluklarını ve kamu alacakları konusunda vatandaşa ve şirketlere elektronik yolla tebliğat yapmakta iken ihbarnameleri de elektronik ortamda gönderebilmekte ve hatta elektronik tebliğat e-haciz, e-tahsilat gibi işlemlerin de daha hızlı ve sağlıklı bir şekilde yürütülmesine katkıda bulunmaktadır²². Kısaca, Gelir İdaresi Başkanlığı e-Tebliğat uygulaması ile hem çok daha hızlı ve etkin bir şekilde işlemlerini yürütürken hem de alacaklı olduğu mükelleflerden alacaklarını saniyeler içinde tahsil edebilmekte ya da haciz işlemi yapabilmektedir. Bu durumda Gelir İdaresi Başkanlığı *bir taşla birkaç kuş birden vurmuş olmakta* ve bunun için ayrıca maddi ya da manevi herhangi bir kaybı söz konusu olmamaktadır.

3.1. e-Tebliğat Kapsamına Giren Kişiler

456 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nin 4. bölümünde "Elektronik Tebliğat Yapılacak Kişiler" başlığı altında e-Tebliğat sistemini kullanmak zorunda olan kişiler açıklanmaktadır. Buna göre; e-Tebliğat sistemini kullanmak zorunda olan kişiler²³;

- Kurumlar Vergisi Mükellefleri
- Ticari, zirai ve mesleki kazanç yönünden gelir vergisi mükellefiyeti bulunanlar (Kazançları basit usulde tespit edilenlerle, gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçiler hariç)

¹⁹ 01.01.2016 tarihinde uygulanmaya başlanacak e-Tebliğat sistemi 467 sıra no'lu Genel Tebliğ ile 01.04.2016 tarihine ertelenmiştir

²⁰ 213 Sayılı VUK, Madde:107/A, Elektronik Ortamda Tebliğ

²¹ Kayıtlı Elektronik Posta (KEP), Yasal olarak geçerli ve teknik olarak güvenli elektronik posta olarak kabul edilmektedir. Standart elektronik posta (SEP) ile iletişim/belge paylaşımı yasal geçerli olarak ve teknik olarak güvenli kabul edilmeyen, iletimin kesin olarak sağlanamadığı ve inkâr edilebilen bir iletişim şeklidir. KEP, e-imza ve zaman damgası kullanılarak, bir elektronik postanın iletildiğini garanti altına almayı, gönderen ve alan tarafların kim olduklarının bilinmesini, gönderilen iletinin ne olduğunun, içeriğinin başkalarının değiştirilmediğinin ve gönderim zamanının kesin olarak sağlanmasını sağlamaktadır. KEP, elektronik posta yoluyla yasal geçerli ve teknik olarak güvenli bir şekilde e-belge paylaşımını sağlayabilen ve bu işlemlerle ilgili kesin delil sağlayabilen tek araçtır. 05.04.2018 tarihinde <http://archive.ismmmo.org.tr/docs/kep/keps.pdf> adresinden alınmıştır.

²² Şenyüz, Yüce, Gerçek, a.g.e., s.154-155

²³ 456 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği

- İsteğe bağlı olarak kendilerine elektronik tebligat yapılmasını talep eden kişiler de sistemden isteğe bağlı olarak yararlandırılmaktadır.

e-Tebligat sistemi ile mükelleflere yapılan tebliğler, internet vergi dairesi (<https://intvrg.gib.gov.tr>) içinde sunulmaktadır. e-Tebligat gönderildiğinde Elektronik Tebligat Talep Bildiriminde yer alan telefon numarasına sms, e-mail adresine de bilgilendirme postası gönderilmektedir.²⁴

3.1.1. Kurumlar Vergisi Mükellefleri

456 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği 5.1. bölümünde²⁵, Elektronik tebligat sistemini kullanmak zorunda olan kurumlar vergisi mükellefleri için 01.01.2016 tarihine kadar "Elektronik Tebligat Talep Bildirimi"ni bağlı buldukları vergi dairesine vermeleri gerektiği açıkça ifade edilmiş fakat bu tarih ertelenmiş ve kurumlar vergisi mükellefleri e-Tebligat sistemini ancak 01.04.2016 tarihinde kullanmaya başlayabilmişlerdir. Kurumlar vergisi mükelleflerinin, bu bildirim kanuni temsilcileri veya elektronik tebligat sistemi ile ilgili işlemleri yapmaya özel yetki içeren noterde verilmiş vekâletnameyle yetkili kılınan kişiler aracılığıyla bizzat teslim etmeleri gerektiğine ve yine bu tebliğ ile getirilen zorunlulukların başladığı tarihten sonra vergi mükellefiyeti tesis ettiren kurumlar vergisi mükellefleri için işe başlama tarihini takip eden 15 gün içerisinde Elektronik Tebligat Talep Bildiriminde bulunmak zorunda olduklarına da değinilmektedir. Yapılan bu bildirim değerlendirilmesi sonucunda, gerekli şartları taşıdığı anlaşılan mükelleflere internet vergi dairesi kullanıcı kodu, parola ve şifresi verilerek mükelleflerin elektronik tebligat adresi edinmeleri sağlanmaktadır. 456 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin, "Elektronik Tebligat Sisteminden Çıkış" başlıklı 7. bölümünde, zorunlu veya ihtiyari olarak elektronik tebligat sistemine dahil olanların bazı durumlar haricinde sistemden çıkmalarına izin verilmemektedir. e-Tebligat sisteminden çıkmayı düzenleyen bu bölümde tüzel kişilerin; ticaret sicil kaydının silindiği (nevi değişikliği ve birleşme halleri dahil) tarih itibari ile, elektronik tebligat adresinin kapatılacağı belirtilmektedir.

3.1.2. Ticari, Zirai, Mesleki Kazanç Yönünden Gelir Vergisi Mükellefleri

456 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği 5.2. bölümünde²⁶ Elektronik tebligat sistemini kullanmak zorunda olan gelir vergisi mükelleflerinin, 01.01.2016 tarihine kadar "Elektronik Tebligat Talep Bildirimi"ni internet vergi dairesinde elektronik ortamda doldurmaları ve elektronik tebligat sistemini kullanmaya başlamaları gerektiği açıkça ifade edilmiş fakat bu tarih ertelenmiş ve gelir vergisi mükellefleri e-Tebligat sistemini ancak 05.08.2016 tarihinde kullanmaya başlamışlardır.

Gelir vergisi mükelleflerinin, elektronik tebligat talep bildirimini kendileri veya elektronik tebligat sistemi ile ilgili işlemleri yapmaya yönelik özel yetki içeren noterde verilmiş vekâletnameyle yetkili kılınan kişiler aracılığıyla gelir vergisi yönünden bağlı buldukları vergi dairesine bizzat teslim etmelerinin de mümkün olduğu ve daha önce internet vergi dairesine kayıtlı ve bu sistemi kullanarak elektronik ortamda bildirimde bulunan gelir vergisi mükelleflerine ayrıca yeni bir internet vergi dairesi kullanıcı kodu, parola ve şifresi verilmeyeceği bu mükelleflerin sisteme girişlerinde sistem tarafından kimlik doğrulamasına tabi tutularak elektronik tebligat sistemini kullanabileceklerine yer verilmektedir.

Vergi dairesine bizzat veya vekili aracılığıyla başvuran gerçek kişi mükelleflerin başvuruları değerlendirilerek bu başvurularda gerekli şartları taşıyan mükelleflere internet vergi dairesi kullanıcı kodu, parola ve şifresi verilerek, gelir vergisi mükelleflerinin de elektronik tebligat adresi edinmeleri sağlanmaktadır.²⁷

456 sayılı bu tebliğ ile getirilen zorunlulukların başladığı tarihten sonra mükellefiyet tesis ettiren gelir vergisi mükellefleri için ise, mükellefiyet tesis sırasında bizzat veya elektronik tebligat sistemi ile ilgili işlemleri yapmaya yönelik özel yetki içeren noterde verilmiş vekâletnameyle yetkili kılınan kişiler aracılığıyla bildirim formu doldurularak ilgili vergi dairesine verilmek suretiyle e-Tebligat sisteminden yararlanmaları sağlanmaktadır.

²⁴ Gelir İdaresi Başkanlığı 2017 yılı Faaliyet Raporu

²⁵ 456 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği

²⁶ 456 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği

²⁷ 456 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği

456 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin, “Elektronik Tebligat Sisteminden Çıkış” başlıklı 7. bölümünde, gelir vergisi mükellefleri için de zorunlu veya ihtiyari olarak elektronik tebligat sistemine dâhil olanların bazı durumlar haricinde sistemden çıkmalarına izin verilmemektedir. Gerçek kişiler için (gelir vergisi mükellefleri) e-Tebligat sistemi, ilgilinin ölümü veya gaipliğine karar verildiğinin idare tarafından tespit edildiği durumlarda ölüm/karar tarihi itibarı ile ilgilinin elektronik tebligat adresi re'sen kapatılabildiği gibi mirasçıların bağlı olunan vergi dairesine başvurmaları halinde de müteveffanın (ölen kişinin) elektronik tebligat adresi kullanıma kapatılabilmektedir.

3.1.3. İsteğe Bağlı Olarak Kendilerine Elektronik Tebligat Yapılmasını Talep Edenler

456 Sıra No'lu Tebliğ²⁸ ile getirilen zorunluluk kapsamına girmeyen ancak yine de isteğe bağlı olarak kendilerine elektronik tebligat yapılmasını talep eden tüzel kişiler ile tüzel kişiliği olmayan teşekküller, Tebliğin 5.1. bölümünde açıklandığı şekilde katma değer vergisi veya gelir (stopaj) vergisi yönünden bağlı oldukları vergi dairesine başvuruda bulunmaları durumunda sistemi kullanmalarına imkân tanınmaktadır.

Yine benzer şekilde, Tebliğ ile getirilen zorunluluk kapsamına girmeyen gerçek kişi muhatapların, Tebliğin 5.2. bölümünde açıklandığı şekilde internet vergi dairesi aracılığıyla başvurarak veya ikametgâhlarının bulunduğu yer vergi dairesine bizzat veya elektronik tebligat sistemi ile ilgili işlemleri yapmaya yönelik özel yetki içeren noterde verilmiş vekâletnameyle yetkili kılınan kişiler aracılığıyla başvuruda bulunarak sistemi kullanmaları da mümkün kılınmıştır.

3.2. e-Tebligat Uygulamasında Muhatap (Mükellef) Sorumluluğu

456 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde, e-Tebligat'ın muhataba (vergi mükellefi) getirdiği bazı sorumluluklar mevcuttur. Muhatabın bu sorumlulukları²⁹,

- Elektronik Tebligat Talep Bildirimini süresinde, tam ve doğru olarak vergi dairesine beyan etmekle,
- Beyan edilen bilgilerde meydana gelecek değişiklikleri öncesinde veya en geç değişiklik tarihinde vergi dairesine bildirmekle,
- Elektronik Tebligat Talep Bildiriminde belirtilen tüm şartlara riayet etmekle,
- Sistem kullanımına ilişkin olarak kendisine verilmiş olan kullanıcı kodu, parola ve şifre gibi bilgilerini korumakla, üçüncü kişilerle paylaşmamakla ve başkasına kullandırmamakla,
- Sistem kullanımına ilişkin olarak kendisine verilmiş olan kullanıcı kodu, parola ve şifre gibi bilgilerin istenmeyen şekilde üçüncü kişilerin eline geçtiğini tespit ettiğinde derhal vergi dairesine bilgi vermekle, yükümlüdür olarak sıralanmaktadır.

Bu sorumlulukların yerine getirilmemesinden doğacak hukuki sonuçlar muhatabın sorumluluğunda olup tüm bildirimler vergi dairesine ulaştığı anda sonuç doğurur. Muhatabın bu sorumlulukları yerine getirmemesi durumunda yine aynı kanunda belirtilen ceza uygulamaları ile karşı karşıya gelmesi kaçınılmazdır.

3.3. e-Tebligat Uygulamasında Ceza

Elektronik tebligat sistemine dâhil olması zorunlu olanlardan 456 Sıra No'lu Tebliğ³⁰ ile getirilen yükümlülükler uymayanlar için Kanununun 148, 149 ve mükerrer 257. maddeleri ve Gelir Vergisi Kanunu'nun 98/A maddesi uyarınca bu zorunluluklara uymayanlara Kanununun Mükerrer 355.³¹ maddesinde belirtilen özel usulsüzlük cezası uygulanacağı açıkça ifade edilmektedir. Bu maddede belirtilen özel usulsüzlük cezasına göre;

²⁸ 456 Sıra No'lu Vergi usul Kanunu Genel Tebliği

²⁹ 456 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği

³⁰ 456 Sıra No'lu Vergi usul Kanunu Genel Tebliği

³¹ Vergi Usul Kanunu Mükerrer 355'nci madde

01.01.2018 tarihi itibari ile birinci sınıf ve serbest meslek erbabı için uygulanacak bu ceza 1.600,00 TL, gelir vergisi ve basit usul vergi mükellefleri için ise 800,00 TL, bunların dışında kalanlar hakkında 400,00 TL olarak uygulanacağı,

Bu kanunun 107/A maddesi uyarınca getirilen zorunluluklara uymayanlardan ise, birinci sınıf ve serbest meslek erbabı için 1.000,00 TL, gelir vergisi ve basit usul vergi mükellefleri için ise 500,00 TL bu bentler dışında kalanlara 250,00 TL özel usulsüzlük cezası kesileceği, ifade edilmektedir.

Ceza uygulaması sonrasında re'sen oluşturulan internet vergi dairesi kullanıcı kodu, parola ve şifresi gerçek kişilerde mükellefe, tüzel kişiler ile tüzel kişiliği olmayan teşekküllerde doğrudan kanuni temsilcisine tebliğ edilmek suretiyle elektronik tebligat adreslerine tebligat gönderimine başlanılarak e-tebligat sistemine dâhil olma zorunluluğu olanların tebliğe aykırı hareket etmesinin sonucunda cezaya çarptırılacağı açıkça ifade edilmektedir. Bu nedenle mükelleflerin e-tebligat için verdikleri e-mail adreslerini ve telefonlarına gelen sms'leri sık sık kontrol etmesi cezai durumla karşılaşmamaları adına oldukça önemlidir.

3.4. e-Tebligat Sisteminin Avantajları

Gelir idaresi Başkanlığı 2017 yılı Faaliyet Raporuna göre; Elektronik Tebligat sisteminin avantajları aşağıdaki şekilde sıralanabilmektedir³²;

- Bilgi güvenliğini ve kişisel verilerin korunmasını sağlar. e-Tebligat sistemi ile gönderilen her şeyin otuz yıl arşivlerde saklanma zorunluluğu bulunmaktadır. Bu itibarla, e-tebligatın belgelendirme fonksiyonu bakımından kusursuz denilebilecek bir sistem olduğu tartışmasızdır³³.
- Hizmet kalitesini artırır.
- Belgenin içeriğinin başkaları tarafından değiştirilemeyeceğini garanti eder, ayrıca güvenilirdir.
- Fiziki ortamda haftalarca süren tebligat işlemi, elektronik tebligat sistemi ile saniyeler içinde gerçekleştirilir.
- Elektronik tebligat sisteminde, tebligatın ne zaman yapıldığı, gönderen kurumun ve alıcının kim olduğu, gönderilen tebligatın ve eklerinin ne olduğu görüntülenebildiği için herhangi bir ihtilafa yer bırakmaz.
- Fiziki ortamda yapılan tebligatlar ücretli iken, e-tebligat ile yapılan tebligatlarda herhangi bir masraf bulunmadığından bütçeye katkı sağlanmaktadır.
- e-Tebligat sistemiyle yapılan tebligatlar, kâğıt, zaman ve enerji tasarrufu sağladığı için doğanın, yeşilin ve insanlığın en büyük dostudur.
- e- Tebligat sisteminin uygulamaya girmesiyle idare ile mükellef arasındaki iletişim daha şeffaf, hızlı ve sağlıklı hale gelecektir. Vergi mükellefleri açısından büyük önem taşıyan tebliğlere ilişkin bilgilendirmelerin mail adresi, cep telefonu gibi araçlarla yapılması mükellef ile idare arasında tebligatın ulaşımadığına ilişkin ortaya çıkan uyuşmazlıkların giderilmesinde kayda değer bir rol oynayacaktır.³⁴

e-Tebligatın tüm bu avantajlarından sonra, hem kamu kurumları hem de mükellefler açısından zaman ve maliyetten tasarruf sağlanacağı açıkça görülmektedir.³⁵

4. E-TEBLİGAT UYGULAMASININ EKONOMİK BOYUTU İLE DEĞERLENDİRİLMESİ

Bir önceki bölümde bahsedildiği üzere, e-Tebligatın birçok yararının olduğu göz ardı edilemez. Nitekim bu yararlarından biri olan ekonomik boyutu bütçe'yi olumlu yönde etkilemesi bakımından ayrı bir önem

³² Gelir İdaresi Başkanlığı 2017 yılı Faaliyet Raporu, s.90

³³ Asaf Varol, İhsan Baştürk, Hukuki ve Teknik Boyutuyla Elektronik Tebligat ile Kayıtlı Elektronik Posta Sistemi, Ankara Barosu Dergisi, 2015/1, s.271

³⁴ Mehmet Arslan, Mine Binış (2016), Türk Vergi Sisteminde Tebligat ve Elektronik Tebligat, *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, (1) Doi: <http://dx.doi.org/10.11611/JMER829>

³⁵ Ercan Bodur, Elektronik Dönüşümle e-Tebligat Uygulamasına Geçiş, www.muhasibebweb.com Erişim: 25.04.2018

taşımaktadır. Bu nedenle, e-Tebligat uygulamasına geçilmesi ile birlikte Gelir İdaresi Başkanlığı'nın toplam ne kadar tasarruf sağladığı hakkında bilgi sahibi olabilmek için e-Tebligat uygulamasının ekonomik boyutunu ele almak gerekmektedir.

Tablo 1: 2016 Yılı Gönderilen Tebligat Sayısı ve Sağlanan Tasarruf Tutarı

Belge	Adet	Tasarruf (TL)
İhbarname	470.146	5.171.606
Ödeme Emri	3.223.931	35.463.241
2 Nolu İhbarname	679	7.469
Toplam	3.694.753	40.642.316

Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı 2016 yılı Faaliyet Raporu

* 2016 yılı için tebligat gönderim ücreti 11 TL'dir.

e-Tebligat ile gönderilen belgelerin posta ile gönderim maliyeti 40.642.316 TL olup, 2016 yılı için elde edilen bu kazanım ile posta ile gönderim maliyeti yani 40.642.316 TL'nin tamamı kadar bütçeye katkı sağlanmıştır. Bu katkı sağlanırken, kağıt israfı yapılmadığı, saniyeler içinde işlemin gerçekleşmesi ile zaman kaybı yaşanmadığı, e-tebliğ sistemi ile tebliğ kesin olarak muhatabına ulaştırıldığı ve posta yada memur vasıtası ile tebliğ yapılırken harcanan iş yükünün oldukça azaldığı söylenebilmektedir.

e-Tebligat sisteminin açılışından itibaren 31.12.2017 tarihine kadar gönderilen belge sayıları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 2: GİB E-Tebligat ile Gönderilen Belge Sayısı (2015-2017)

e-Tebligat	Gönderilen e-Tebligat Sayısı (Adet)
Zorunlu Gelir Vergisi Mükellefleri (Ticari, Zirai, Serbest Meslek)	10.868.012
Zorunlu Kurumlar Vergisi Mükellefleri	5.424.979
Gönüllü Gerçek Kişi Mükellefler	2.124.208
Gönüllü Tüzel Kişi Mükellefler	488.809
Toplam	18.906.008

Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı 2017 yılı Faaliyet Raporu

Tablo 2'de, e-Tebligat sistemi kullanılmaya başladığı tarihten 2017 yılının son gününe kadar bu sistemden gönderilen toplam belge sayısının, 18.906.008 adet olduğu açıkça görülmektedir. Yine bu e-tebligatların kaç adedinin hangi mükelleflere gönderildiği de açıktır.

Tablo 3: 2017 yılı Gönderilen Tebligat Sayısı ve Sağlanan Tasarruf Tutarı

Belge Türü	Adet	Tasarruf (TL)
Ödeme Emri	12.806.290	160.078.625
İhbarname	706.824	8.835.300
İki No'lu İhbarname	27.352	341.900
KEYS ile gönderilen belge	188.726	2.359.07
İade mahsup	72.372	904.650
YMM bilgi isteme yazısı	34.617	432.712,5
KDV belge talebi	459	5.737,5
Tenzil Bloke	62	775
İade red	48	600
Toplam	13.836.750	172.959.375

Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı 2017 yılı Faaliyet Raporu

* 2017 yılı için Tebligat gönderim ücreti 12,50 TL'dir.

Tablo 3’de sadece 2017 yılında e-tebligat sistemi ile gönderilen tebligat sayıları ve sağlanan tasarruf tutarları gösterilmiştir. Buna göre, 2017 yılında e-tebligat ile gönderilen belgelerin posta ile gönderim maliyeti 172.959.375 TL olup, 2017 yılında elde edilen 172.959.375 TL’lik bu kazanım ile bütçeye katkı sağlanmıştır. Aynı şekilde bu katkı sağlanırken, yine kâğıt israfı yapılmadığı, saniyeler içinde işlemin gerçekleşmesi ile zaman kaybı yaşanmadığı, e-tebliğ sistemi ile tebliğin kesin olarak muhatabına ulaştırıldığı ve posta ya da memur vasıtası ile tebliğ yapılırken harcanan iş yükünü de azalttığı söylenebilir.

Sadece Gelir İdaresi Başkanlığı için her yıl e-Tebligat sistemi ile yıllık ortalama 172.959.375 TL tutarında tasarruf edildiği düşünüldüğünde diğer kamu kurumlarının da bu sistemi kullanması ile bütçeye oldukça önemli katkı sağlayacakları ortadadır.

Tablo 4: Genel Bütçe Vergi Gelirleri (Tahakkuk) (TL)

VERGİ TÜRLERİ	2016	2017
TOPLAM VERGİ GELİRLERİ	652.160.684.742	760.632.702.779
GELİR VE KAZANÇ ÜZERİNDEN AL. V.	218.640.616.000	252.400.237.000
MÜLKİYET ÜZERİNDEN ALINAN VER.	16.020.954.000	17.364.411.000
DÂHİLDE ALINAN MAL VE HİZMET VER.	289.361.082.000	331.367.945.000
DÂHİLDE ALINAN KDV	141.714.179.000	163.327.452.000
ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ	130.102.951.000	149.389.186.000
BANKA VE SİGORTA MUAMELELERİ V.	11.346.468.000	13.572.634.000
ŞANS OYUNLARI VERGİSİ	926.137.000	1.019.070.000
ÖZEL İLETİŞİM VERGİSİ	5.271.315.000	4.059.576.000
DÂHİLDE ALINAN DİĞER MAL VE HİZ. V.	32.000	27.000
ULUSLARARASI TİC. VE MUAM. AL. V.	86.365.952.000	113.157.304.000
GÜMRÜK VERGİLERİ	9.173.022.000	12.539.012.000
İTHALDE ALINAN KATMA DEĞER VER.	76.842.066.000	100.105.980.000
DİĞER DIŞ TİCARET GELİRLERİ	350.864.000	512.312.000
DAMGA VERGİSİ	18.035.974.000	21.008.073.000
HARÇLAR	21.883.720.899	23.500.571.592
BAŞKA YERDE SINIFLANDIRILMAYAN V.	1.852.385.843	1.834.161.188

Kaynak: MB, GİB, http://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/user_upload/VI/GBG1.htm, Erişim Tarihi: 24.07.2018

Tablo 4’de, Gelir İdaresi Başkanlığı’nın 2016 ve 2017 yıllarında hangi vergi türünden ne kadar vergi geliri elde ettiği ayrı kalemler halinde gösterilmektedir. Buna göre, 2016 yılında elde edilen vergi gelirleri tahakkuk toplamı 652.160.684.7 TL iken 2017 yılında bu rakamın 760.632.702.779 TL’ye ulaştığı görülmektedir. Yapılan bu tasarruf miktarlarının bazı küçük vergiler açısından

karşılaştırmasının yapılmasıyla ne kadar önemli bir tasarruf olduğu daha belirgin hale gelecektir. Bunun için bu tasarruf miktarları aşağıdaki tabloda yer alan vergi gelirleri ile karşılaştırılmıştır.

Tablo 5: e-Tebligat Tasarruflarının Tahakkuk Eden Vergi Gelirlerine Oranı (2016-2017)

		Miktar, TL	E-tebligattan elde edilen tasarruf, TL	%
Servetten Alınan Vergiler	2016	16.020.954.000	40.642.316	0,25
	2017	17.364.411.000	172.959.375	1,00
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	2016	11.346.468.000	40.642.316	0,36
	2017	13.572.634.000	172.959.375	1,27
Özel İletişim Vergisi	2016	5.271.315.000	40.642.316	0,77
	2017	4.059.576.000	172.959.375	4,26
Gümrük Vergisi	2016	9.173.022.000	40.642.316	0,44
	2017	12.539.012.000	172.959.375	1,38
Şans Oyunları Vergisi	2016	926.137.000	40.642.316	4,39
	2017	1.019.070.000	172.959.375	16,97

Kaynak: Veriler Muhasebat Genel Müdürlüğü ve GİB 2016, 2017 Yılı Faaliyet Raporlarından alınmış, oran tarafımızdan hesaplanmıştır.

2016 yılında e-Tebligat sisteminin kullanımından sağlanan 40.642.316 TL'lik tasarruf tutarının aynı yıl Gelir İdaresi Başkanlığı'nın elde ettiği servetten alınan vergi gelirlerinin %0,25'ine tekabül ederken, 2017 yılında e-Tebligat sisteminin kullanımından sağlanan 172.959.375 TL'lik tasarruf tutarının ise, aynı yıl Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından toplanan servetten alınan vergi gelirlerinin %1'ine tekabül ettiği yine 2016 yılında e-Tebligat sisteminin kullanımından sağlanan 40.642.316 TL'lik tasarruf tutarının aynı yıl Gelir İdaresi Başkanlığı'nın elde ettiği banka ve sigorta muameleleri vergi gelirleri için % 0,36'sına tekabül ederken 2017 yılında e-Tebligat sisteminin kullanımından sağlanan 172.959.375 TL'lik tasarruf tutarının aynı vergi geliri için % 1,27'sine tekabül ettiği, 2016 yılında e-Tebligat sisteminin kullanımından sağlanan 40.642.316 TL'lik tasarruf tutarının aynı yıl Gelir İdaresi Başkanlığı'nın elde ettiği özel iletişim vergi gelirleri için % 0,77'sine tekabül ederken 2017 yılında e-Tebligat sisteminin kullanımından sağlanan 172.959.375 TL'lik tasarruf tutarının yine aynı vergi geliri için % 4,26'sına tekabül ettiği, 2016 yılında e-Tebligat sisteminin kullanımından sağlanan 40.642.316 TL'lik tasarruf tutarının aynı yıl Gelir İdaresi Başkanlığı'nın elde ettiği gümrük vergi gelirlerinin % 0,44'üne tekabül ederken 2017 yılında e-Tebligat sisteminin kullanımından sağlanan 172.959.375 TL'lik tasarruf tutarının % 1,38'ine tekabül ettiği ve son olarak 2016 yılında e-Tebligat sisteminin kullanımından sağlanan 40.642.316 TL'lik tasarruf tutarının aynı yıl Gelir İdaresi Başkanlığı'nın elde ettiği şans oyunları vergi gelirleri için ise, % 4,39'una tekabül ederken 2017 yılında e-Tebligat sisteminin kullanımından sağlanan 172.959.375 TL'lik tasarruf tutarının %16,97'sine tekabül ettiği belirlenmiştir.

5. SONUÇ

Kolaylığı, hızı, etkinliği ve birçok bakımdan hayatımızın vazgeçilmez bir parçası haline gelen teknolojik gelişmelere kamu kurumları da duyarsız kalamamış ve bu değişime ayak uydurması gerekmiştir. Teknolojik gelişmelerle birlikte bu kamu kurumlarından Gelir İdaresi Başkanlığı'na getirilen e-Tebligat uygulaması, eski klasik (fiziki) tebliğ uygulamasına göre kâğıt israf edilmemesi, tebliğ gönderme masrafının olmaması, zamandan tasarruf, enerji kaybına neden olmaması gibi birçok avantaja sahip

olmakla birlikte ekonomik avantajlara da sahiptir. Kamu kurumlarının daha az maliyet ile daha hızlı ve etkin hizmet vermeyi amaçladıkları düşünüldüğünde e-Tebligat sisteminin bu amaca ne derece hizmet ettiğinin ortaya konması zaruridir. Bunun yanı sıra e-Tebligat sisteminin kullanımından sağlanan tasarrufların da göz ardı edilmemesi gerekmektedir.

Bu bağlamda, Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 2016 yılında 3.694.753 adet belgenin e-Tebligat uygulaması ile göndermesinden 40.642.316 TL, 2017 yılında ise 13.836.750 adet belgenin e-Tebligat uygulaması ile göndermesinden 172.959.375 TL tasarruf ettiği açık ve net bir şekilde görülmektedir.

e-Tebligat uygulamasının ekonomik boyutu ile bütçe arasında yakın bir ilişki olduğu yadsınmaz. Bu bağlamda Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından toplanan vergi gelirleri ile e-Tebligat sisteminin kullanımından sağlanan tasarruf tutarlarını kıyaslırsak;

2016 yılında e-Tebligat sisteminin kullanımından sağlanan tasarruf tutarının aynı yıl servetten alınan vergi gelirlerinin %0,25'ine tekabül ettiği, 2017 yılında bu oranın %1'e yükseldiği, yine 2016 yılında e-Tebligat sisteminin kullanımından sağlanan tasarruf tutarının aynı yıl elde edilen banka ve sigorta muameleleri vergi gelirlerinin % 0,36'sına tekabül ederken 2017 için % 1,27'sine yükseldiği, 2016 yılında yapılan bu tasarruf tutarının aynı yıl özel iletişim vergi gelirleri için % 0,77'sine tekabül ederken 2017 yılında bu payın % 4,26'ya çıktığı, yine 2016 yılında yapılan bu tasarruf tutarının aynı yıl elde edilen gümrük vergi gelirlerinin % 0,44'üne tekabül ederken 2017 yılında bu oranın % 1,38'ine yükseldiği ve son olarak 2016 yılında yapılan bu tasarruf tutarının aynı yıl elde edilen şans oyunları vergi gelirleri için % 4,39'una tekabül ederken 2017 yılında bu oranın %16,97'sine tekabül ettiği anlaşılmıştır. Buna göre elde edilen bu tasarruf miktarlarının yıldan yıla artarak daha önemli hale geldiği ve önümüzdeki yıllar için çok daha önemli olacağı sonucuna varılmıştır.

KAYNAKÇA

Arslan Mehmet, Mine Biniş (2016), Türk Vergi Sisteminde Tebligat Ve Elektronik Tebligat. Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi, (1) Doi: <http://dx.doi.org/10.11611/JMER829>

Beşel Furkan, Cemal Çokgezer (2015), Maliye Alanında E-Teknolojiler ve Etkinliği, *Uluslararası Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, Yıl:1, Cilt:1, Sayı:1

Bodur Ercan, Elektronik Dönüşümle E-Tebligat uygulamasına Geçiş, www.muhasibeweb.com Erişim: 25.04.2018

E-Tebligat Nedir? www.gib.gov.tr/e-Tebligat, Erişim: 28.03.2018

Gelir İdaresi Başkanlığı 2016 yılı Faaliyet Raporu.

Gelir İdaresi Başkanlığı 2017 yılı Faaliyet Raporu.

GİB, http://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/user_upload/VI/GBG1.htm, Erişim Tarihi: 24.07.2018

Karakoç Yusuf (2007), Genel Vergi Hukuku, Yetkin Yayınları, 4. Baskı, Ankara.

Öncel Mualla, Ahmet Kumrulu, Nami Çağan (2012), *Vergi Hukuku*, Gözden Geçirilmiş Değişiklikler İşlenmiş 21.Bası, Turhan Kitapevi, Ankara, Temmuz

Özbalcı Yılmaz (2008), Vergi Usul Kanunu Yorum ve Açıklamaları, Ankara, Oluş Yayıncılık

Şenyüz Doğan, Mehmet Yüce, Adnan Gerçek (2014), Vergi Hukuku (Genel Hükümler), Ekin Yayınları, 5. Baskı, Bursa.

Varol Asaf, İhsan Baştürk, Hukuki ve Teknik Boyutuyla Elektronik Tebligat ile Kayıtlı Elektronik Posta Sistemi, *Ankara Barosu Dergisi*, 2015/1, s.271

Yurtsever Hatice (2016), Vergi Hukukunda Tebligatta Yeni Bir Uygulama: Elektronik Tebligat, Celal Bayar Üniversitesi İİBF, *Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, C:23, Sayı:2

213 sayılı Vergi Usul Kanunu, Resmi Gazete Tarih: 10.01.1961 Resmi Gazete Sayı:10703,

Resmi Gazete Tarih: 11.01.1961 Resmi Gazete Sayı:10704, Resmi Gazete Tarih: 12.01.1961 Resmi Gazete Sayı: 10705

456 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği, Resmi Gazete Tarih: 27.08.2015 Resmi Gazete Sayı: 29458

490 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği, Resmi Gazete Tarih: 29.12.2017 Resmi Gazete Sayı: 30285 (Mükerrer)